

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 1/2 an 10
 pe 1/4 an 5
 de 1 luna 2
 Scrieri de Duminică pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir zarzand: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Brisori nefrancați nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Imnul maghiar în Dietă.

Asupra ședinței dela 21 Noembrie a Dietei ungare trebuie să ne oprim indeosebi. S'au petrecut scene cari — zice „Budapesti Hirlap” — sunt preludiul — revoluțiunii.

Să nu ne spăriem însă. Ori-cât sunt de rășboinici kossuthiștii, revoluția n'au să facă. Au demonstrat însă. Și sunte în contra Gotterhaltrului.

Lusce adică cuvântul *Eötvös Könyve*, unui dintre cei mai puternici vorbitori maghiari. Și cum în discuție erau chestii de sentiment: *conștiința națională*, demnitatea ce trebuie s'o aibă ori-care popor, natural că reușise a lăsa flej întreaga Dietă. Atingea coarde comune tuturor partidelor din Dietă.

Se năpustise apoi asupra Austriacilor, asupra imnului dinastiei, la auzul căruia Ungurii, fără deosebire de partid, se revoltă. Așa, ca în cele din urmă răpise Dietă — o constată chiar ziarele guvernamentale — și *Fejérváry*, ministrul de honvezi, s'a simțit îndemnat să ia numai decât cuvântul și să cerce a mai slăbi din efectul ce *Eötvös* făcuse nu pe chestia Nessi, caei aceasta cădea acum pe al doilea plan, ci pe chestia națională. Nu se mai discuta adică dreptul de imunitate a deputaților, ci se demarca până unde e permis să rabde Ungurul legătura de sentimente cu Austria și cu dinastia.

S'a întemplat astfel, că drept demonstrație contra ministrului de honvezi care susținea comunitatea de sentimente cu Dinastia, în Dietă s'a intonat *imnul maghiar*. Adevărat, că numai câțiva deputați au cântat și au încetat să cânte și aceștia după ce presidentul i-a îndrumat la ordine. Rămâne însă fapt, că s'a cântat, și anume: după ce s'au zis cele mai aspre cuvinte la adresa imnului cu care sunt primiți festiv toți membrii Casei Domnitoare.

Și caracteristic asta este. Baro-nul *Fejérváry*, Ungurul pe care mai mult îi iubește M. Sa, le atrage atenția: să nu demonstreze nici contra imnului *Gotterhalte*, nici contra limbii germane, și cu atât mai puțin împotriva Dinastiei, pentru că în politica cea mare nu pot să fie determinate lucrurile numai din punct de vedere maghiar, ci sunt și alte provincii și naționalități în Monarchie; unitatea monarhiei numai luându-se în vedere și interesele și sentimentul acestora se poate păstra!

Kossuthiștii nu vor să înțeleagă însă, ci unul îi strigă încercatului bărbat de stat: „Ce, a înebunit omul acesta?”

Se găsește adică un general, distins pe câmpul de luptă, un sfetnic la care M. Sa a dat dovezi că ține ca la puțin alții, un bărbat curajos care și în mijlocul celor mai violente demonstrațiuni își păstrează calmul, care atrage Ungurilor luarea aminte asupra politicii ce trebuie a se face în țară.

În loc să-l asculte însă, reprezentanții celor mai neaoșe cercuri electorale maghiare, kossuthiștii, demonstrează groznic.

Asta-i situația.

Și se perde astfel o săptămână întreagă cu chestia Nessi. Celelalte afaceri urgente stagnează. Stau pe loc indeosebi negocierile cu Austria, așa că szi mază întreaga monarhie se va găsi într'o stare *inafară de lege*.

Guvernul *Szell*, după cum spun știrile mai nouă, văzând primejdia ce se crează, caută să facă un compromis, molcomind pe kossuthiști. Deja barbații fruntași ai celor două partide s'au întâlnit să discute. *Szell* ar face concesii în chestia Nessi; în schimb kossuthiștii să se lase de obstrucțiune, ca guvernul să poată termina cu proiectul de iademenisare și până la anul nouă să aibă votat și proiectul de tranșacțiune cu Austria.

Dar kossuthiștii nu vor. Puțin le pasă de interesele superioare ale monarhiei. Ei accentuează numai interesele rassei maghiare.

Fejérváry le amintește de politica pe care Monarhul este îndemnat a o face în interesul tuturor popoarelor sale, kossuthiștii răspund cu imnul maghiar, întocmai după cum în parlamentul din Viena s'a cântat „Wacht am Rhein”...

Hotarit, asta e revoluție, parlamentară însă, dar care în consecințe poate fi tocmai așa de desastroasă ca un războiu civil.

Cine e de vină?

Nu deputații kossuthiști numai, dar toți aceia cari au lăsat ca partidul kossuthist să crească, ba au contribuit chiar la întărirea lui.

Ear actualul partid liberă, se știe, la alegerile din anul trecut, nu într'un loc, ci în mai multe cercuri electorale, a ajutat pe kossuthiști, aliându-se ce ei încontra poporalilor.

Păcatul începe acum a se răbuna. Liberarii au ajuns prizonierii kossuthiștilor.

Catolicii din Albania. După cum se telegrafează din Roma, acolo a produs mare agitație faptul că guvernorul Albaniei a refuzat să dea pasepoarte catolicilor cari vorau să plegrineze la Roma. Guvernul otoman vrea să împedice astfel cultivarea sentimentului de dragoste față de Italia.

Socialismul în America. Socialismul crește în chip îngrijitor în America. ceea-ce se vede din lista alegătorilor cari și-au dat votul pentru candidații socialiști. Astfel la 1896 au fost 36.000 socialiști, în 1900 numărul lor a crescut la 126.000. În alegerile din anul acesta, numărul întrunit de candidații socialiști a fost 500.000.

Dacă progresul va urma tot așa, cu prilejul al gerii de president, ce va fi peste două ani, socialiștii vor ajunge deja un element de care va trebui să se țină seamă în viața Statelor-Unite.

Rezultatul alegerilor congresuale.

Eată rezultatul final al alegerilor congresuale:

Cercurile mirene.	
Arad	ales Aurel Petrovici
Radna	„ Dr. I. Suciu
Șiria	„ I. Russu Șirianu
Boroș-Ineu	„ George Feier
Buteni	„ Vasilie Goldiș

Halmagiu	ales P. Truța
Chișineu	„ M. Veliciu
Giula	„ Dr. N. Oncu
B.-Comloș	„ Dr. N. Oprean
Timișoara	„ P. Rotariu
Belint	„ Iosif Gal
Vinga	„ V. Babes
Lipova	„ Zeno Mocsonyi
Birchiș	„ V. Tomici

După-cum se vede, hamsiștii au perdut două cercuri în favorul amicilor roștri, anume cercul Birchișului și al Radnei.

Cercurile preoțești.

Arad—Radna	ales V. Beleş
Șiria—B.-Ineu	„ C. Garban
Buteni—Halmagiu	„ I. Groza
Chișineu—Giula	„ Dr. I. Trăilescu
Timișoara—B.-Comloș	„ Dr. T. Putici
Chișineu—Leocuşași	„ Aug. Hamsea
Lipova—Birchiș	„ Aug. Hamsea

Pe teritoriul consistorialui *Oradiei-mare* cunoaștem rezultatul dia cercurile preoțești, și anume:

<i>Oradia mare</i>	ales unanim V. Mangra
<i>Beiuș—Vascau</i>	„ „ I. I. Pap.

Stare gravă în Serbia.

Eată ce spune o telegramă de ieri despre situația care domnește în Serbia:

„Situația politică în Serbia este gravă de tot. Regele se teme de o revoluție. Ziarele scriu într'un chip ne mai pomenit de violent în contra dinastiei, ear confiscarea zilnică a atător ziare au întărit opinia publică și s'a lăjit veste, că la 30 Noembrie au să se întemple lucruri mari.

„În contra ministrului de interne s'a făcut un atentat. Trei indivizi înarmați l-au atacat Sâmbăta seara, când se întorcea dela Scupeină, în fața căsării, trăgând trei focuri asupra lui. Din fericire nici un glonț nu l-a nimerit. Unul dintre criminali a sărit atunci asupra lui să-l omoreze cu ajutorul unui cuțit mare. Ministrul a scăpat cu viața numai grație patrului militar, care tocmai atunci eșea pe poarta căsării și la strigătele ministrului s'a alergat în ajutor. Criminalii au scăpat cu fuga și nu sunt încă prinși.

„E sigur că ministrul a fost ținta unui atentat în dosul căruia se ascund motive politice.

Alegerile din România.

Despre balotagiile săvârșite Duminică în București și alte cinci orașe, se telegrafează următoarele:

Atât în capitală cât și în celelalte cinci orașe, unde la primul scrutin nict o listă nu intrunise majoritate, au învins naționali liberali.

Victoria e mare și importanță indeosebi în București, unde voturile s'au împărțit după cum urmezi:

naționali liberali 2219
conservatori cantacuziniști 1286

Conservatorii de sub șefia dlui Carp la balotagi n'au mai luptat, ci față în față au stat listele în frunte cu dl C. F. Robescu, fost primar sub liberali, și general Manu, fost ministru conservator.

Din Dietă.

— Ședința dela 24 Noembrie. —

Parinții patriei se adună foarte cu greu. La 10 ore în sală nu era decât bătrânul Podmaniczky. Când a intrat mai târziu Széll Kálmán s'a și adresat către dînsul cu cuvintele:

— Noi suntem cei dintâi.

— Veți fi voi și cei din urmă — observă un opozițional.

La ordinea zilei tot afacerea Nessi, care probabil va preocupa camera încă mult, căci sunt înscrși o listă întreagă, cari vor participa la discuția aceasta.

La începutul ședinței presidentul *Apponyi* a anunțat Dietei moștea deputatului Balogh László. Camera exprimă condolențe.

După aceea a vorbit *Ballagi Géza* care a susținut că opoziția a făcut chestie de partid din cazul de imunitate Nessi.

Îi răspunde *Kubik Béla*, spunând că opoziția n'a făcut chestie de partid, dar partidul guvernamental a fost influențat prin faptul că doi miniștri au luat deja poziție în această chestie. Și astfel mai mulți guvernamentali cari au declarat că sunt pentru afacerea Nessi, au declarat că acum îi leagă disciplina.

Strigăte din dreapta: Cari sunt aceia?

Kubik Béla: Eu nu sunt discipolul ministrului de honvezi, eu nu denunciez. În cameră îi infestează pe deputați rangul de oficer și pentru aceasta nu voese să discute afaceri militare. Ministrul de honvezi, da, voește să terorizeze pe deputații cari totodată sunt și oficeri.

Zberay Miklós, poporal s'a ridicat apoi. Începe prin a declara că și partidul său privește afacerea Nessi de chestiune de convingere a fiecăruia. Nu primește părerea majorității dar nu se alătură nici la minoritate până ce nu se va prezenta un proiect care îi va fi pe placul lui.

După aceea s'a ridicat *Beöthy Akos*. Polemizează cu vorbirea de Sâmbăta alui *Hedöszy*. Nu este aci vorba de a folosi dreptul de imunitate de pretext pentru a exclude *Gotterhalte* din Ungaria, ci de aceea, că sub scutul procedurii disciplinare voiesc să facă posibilă prigonirea politică. Într'un stat ideal nici n'ar fi lipsă de imunitate. Dar' la noi unde influențari și presiuni stăpănesc atât de mult viața publică, tadoită necesitate este a asigura că de mult imunitatea deputatului. Desvoalta teoria dreptului de imunitate și vorbește despre salvas conducetus. *Beöthy* vede imunitatea tocmai în aceea că deputatul și în sfârșit de parlament să poată desvolta activitate. Activitatea deputatului consistă nu numai din dicțiune ci și din acțiune; concepția ministrului de justiție este prin urmare numai o ficțiune (*haritate*).

Beöthy își termină vorbirea aplaudat de opoziție.

S'a sculat apoi *Vérszi Jozsef*. Deodată a isbucit sgomot mare în opoziție așa că *Vérszi* abia a ajuns la cuvânt. Răspunde lui *Beöthy* cu pri-

re la usurile engleze apoi își ter-
mină vorbirea conturbată de aprinse
discuții.

Ultimul orator a fost Papp Zol-
ta care a amintit un caz întâmplat
la manevrele de astă-toamnă. Un co-
lonel n'a voit să bea apă din o fân-
tână pentru-că era scris pe ea nu-
mele lui Kossuth, la ce un oficer re-
servist a ras cu briceagul numele lui
Kossuth.

Baronul Fejérváry Géza: *Unde
este scris ca toată lumea să se însufle-
țească pentru Kossuth? O larmă asur-
zitoare a acoperit cuvintele aceste
ale ministrului de honvezi cari a pro-
vocat scandalizarea kossuthiștilor.*

Președintele a ridicat ședința.

NOUTĂȚI.

ARAD, 24 Noembrie n. 1902.

Procesul „Cărții de Aur“ s'a
început ieri la Curtea cu jurați din Cluj.
Acusatul T. Păcățianu este asistat de
advocatul Coriolan Brediceanu. Preșe-
dinte al tribunalului este baronul Szent-
kereszty, iar procuror Daniel Lajos.
Acesta a și ținut un lung și aspru re-
chizitor, la care însă dl Brediceanu a
răspuns cu multă pricepere și căldură.
Sentința se va da azi.

Scrutiniul din B.-Comloș a dat urmă-
torul rezultat pentru alegerea congresuală:

Dr. Nestor Oprean a intrunit 848 voturi
Dr. V. Mezin 503

Prin urmare Dr. N. Oprean a fost pro-
clamat ales.

E de notat, că între cele 503 voturi
ale lui Dr. V. Mezin sunt 200 făcute în
absență așa fel, încât preotul Zomboreanu
învestitorul Titu Pop vor avea să răs-
pundă și să-și ia disciplinarii meritat. Sunt
peste douăzeci de urite corteșiri puse la cale
de „neamuri“. Îndeosebi prota Putici a cău-
tat să influențeze în chip nemai văzut.

Earăși cabală. Unele ziare ma-
ghiare aduc știrea că azi s'ar fi per-
tractând la Curtea cu jurați din Ti-
mișoara procesul de calomnie ce P.
D. Sa Vasilie Mangra, vicar episco-
pesc și ales episcop, a intentat în
contra cunoscutului individ E. Măglaș,
tovarășul de luptă a lui Aug. Hamsea
și a francmasonului Beleş János.
Adevărul este, că azi se va debate
numai asupra excepțiilor ce Măglaș
a înaintat cu privire la punerea sa

sub acuzare. Și întreg procesul se
va debate, mai târziu, de tribunal
însă, ear nu de Curtea cu jurați. Re-
presentant al dlui V. Mangra în acest
proces este Dr. Ioan Suciu.

Din incidentul știrilor eronate ce
publică asupra acestui proces, unele
ziare maghiare, în primul rând orga-
nismul francmasonului Beleş János, fac
diferite comentarii și concluziuni.
Toate acestea nu sunt însă decât ur-
mare la cabala pornită în contra dlui
V. Mangra, de asociația de interese
Hamsea—Măglaș—Beleş.

Francmasonii — respinși. Se
știe că cei din Loja Francmasonă aradană
au cerut ear primăria li-a concesi un loc
unde să-și clădească palat. Consilierii co-
munali Avarfy Géza și Steiner Jakab au
apelat însă la minister hotărîrea primăriei.
Acum a venit răspunsul ministrului. E de-
primător pentru cei din Lojă: ministrul a
nimitic adică hotărîrea primăriei din Arad,
spunând că n'avea primăria drept să dea
gratis loc unei asocieri care ori cât ar avea
scopuri umanitare, orașului nu-i aduce nici
un folos.

În oraș, la cafeneaua Centrală, unde
zilnic îi poți vedea pe frații Beleş la masa
francmasonilor, se discută cu mare amără-
ciune „afrontul“ ce ministrul de interne a
făcut cinstiților francmasoni. Îndeosebi Beleş
János face pe — indignatul.

Stările în comitatul Timișoarei. Este
știut că înainte de câteva săptămâni depu-
tatul dietal Lendl Adolf sub titlul „Călătoria
în cercul meu“ a scris o broșură, în care
ridică grave acuze în contra funcționarilor
comitatensii ai comitatului Timișorilor. Pentru
examinarea acestor acuze congregația co-
mitatensă a emis o comisie sub președinția
baronului Ambrózy Béla, care l-a recercat
pe Lendl să se înfățișeze înaintea comisiei
în 5 l. c. Lendl reprezentându-se la datul
acesta, acum Duminecă iarăși s'a intrunit
comisia, dar nici nu și-a putut începe lu-
crarea, căci aducând președintele la cunoș-
tință declarațiunea lui Lendl că nu va lua
parte la ședință, trei Lendl-iști membri ai
comisiei: Fülöp Béla deputat dietal Hol-
lóssy Gyula proprietar și Ioan Pepa proto-
popul Buziașului au abzis din comisie ear
președintele a sistat în urmă activitatea co-
misiunii, declarând că va raporta despre
aceasta comitatului.

Hymen. Dl Petru Nemet, cleric ab-
solut și ales preot în Șeitin, s'a logodit
Sâmbăta trecută cu amabila d-șoară Florica
Missaros din Șeitin. — Cununia va avea
loc Joi, în 14/27 Noembrie a. c. în bise-
rica română gr.-or. din Șeitin. — Le dorim
toate fericirile.

Adunarea generală a institutului „Ipar
és Népbank“. Adunarea generală extra-or-
dinară a institutului „Ipar és Népbank“ este
convocată pe Joi, în 27 Noembrie, în care
se va supune propunerea direcțiunii privi-
toare la aranjarea daunelor cauzate prin
defraudările directorului Böhm. Direcțiunea
institutului eri a ținut în aceasta afacere șe-
dință plenară sub președinția lui Tsgányi István.
Direcțiunea unanim a decis a prezenta adu-
nării generale proiectul ca: afară de suma
de 96232.45 cor. contribuția de membrii di-
recțiunii restul dămii să se descrie din
rezerve.

Iarnă. Din toate părțile țării s'a
vestește civiță și îngheț. Suntem în plină
iarnă. Barometrul s'a coborât sub 50. Din
Solnoc se depeșează că Tisa e plină de ghiață.
O pătură de 8 centimetri grosime acoperă
rîul, care de obicei numai în luna Ianuarie
îngheța. Dacă frigul continuă așa, în câteva
zile s'a opresc toate rîurile.

Iarna prea timpurie a surprins în unele
locuri pe economi cari n'au isprăvit încă
cu munca câmpului.

Bine e numai de oamenii bogați scu-
tiți de lipse și frig. Ceialaltii nu se bucură
de iarnă. „Omul trist cade pe gânduri și
s'apropie de foc“.

Krupp, regele tunurilor, cum i-se mai
zicea, a lucrat subit din viață Sâmbăta,
în Berlin. Alfred Friderick Krupp, se știe,
avea cea mai mare fabrică de tunuri în
Essen, fabrică pe care au vizitat-o și mulți
suverani. Fabrica a moștenit-o de tatăl-seu,
dar a mai perfecționat-o încă.

În zilele din urmă prin foile străine
se scriese mult despre Alfred Krupp: un
ziar italian îl acuzase anume că pe insula
Capri, unde petrecea, duce o viață imo-
rală. Krupp a plecat atunci îndată de pe
insulă și a intentat ziarului (socialist) pro-
ces de calomnie. Ajungând acasă agitat,
a murit de apoplexie de inimă, în vîrstă
de 48 ani.

Un ucigaș a 15 femei. Un nou
Vidal a fost arestat la Boston în America,
G. Mosson, fiul dlui Mosson, dela casa
Masson și Hamelin, celebrii constructori
de orgă din acel oraș. G. Mosson, care
a absolvat universitatea în 1886, e acuzat
de a fi încercat 15 ucideri asupra femeilor.
Două din victimele sale sunt moarte.
Are plăcerea bestială de a ucide femeile,
dela cari crede a fi căpătăt boale ce îl
vor răpune.

Căni de răboiu. De curînd s'a
făcut probă la Frankfurt a/M cu căni de
regimente în felul următor: Patru batali-
oane de vînători bavarezi și prusiani s'au
așezat într-o pădure, în mijlocul căreia se
afă micul stat-major al celor patru bata-
lioane. Patrurile își aleseră un post cam

la 2 kilm. dela centru. După-ce căni erau
trimiși cu rapoarte pentru oficerii din cen-
trul pădurii, patrurile își schimbau locu-
rile. Căni deși trebuiau să le caute. În
genere s'au arătat, că serviciul lor a fost
bine făcut! Rare ori au răcicit căni. În-
tala lor a fost de 2¹/₃—6¹/₂ minute de
kilometru.

Plățile oficerilor americani.
Cu toate că America e țara dolarilor, to-
tuși oficerul duce acolo o viață relativ
modestă. Locotenentul de infanterie are
7000 franci (1400) dolari și bani de chirie
și de mobile; locotenentul de cavalerie sau
de artilerie are 100 de dolari mai mult;
căpitanul are 1800; cel de cavalerie are
2000 de dolari; colonelul 3500 cu diferite
adause. Dar dolarul în America e ca 2
franci în România (ca 2 cor. la noi).
Două treimi din oficerii trăesc din leafă;
restul mai are câte ceva și de p'acasă.
Oficerii fac popotă împreună; ei încunju-
ă jocul de cărți și beutură. În afară de ser-
viciu umbli și civil.

**Vedenie rară pentru economii
noștri.** Pe tabla dlui Berivoy din apro-
pierea haltei de pe calea ferată, a fost
pus de Joi în săptămîna trecută, în lu-
crare, un plug dus cu abare, sistem en-
glezesc. Vite ca' n palmă. Pentru ve-
derea acestei rarități în părțile noastre, au
mers mulți și din orașul nostru și l-au
admirat. Poți lucra cu el cu mult mai
adînc și mai bine, ca cu plugul tras
de vite.

Obiceiuri deosebite. Dacă moare
cineva în Franca, se întrebă oamenii „De
câți ani a fost?“. Germanul vrea să știe,
de ce boală a murit, Americanul zice: „Bine,
că a murit odată!“ Italianul îl plînge,
zicînd: „Sărman băiat“ sau „Sărmană fe-
meie“, Rusul: „Lui i-î bine, căci nu mai
trebuie să lucreze“, Olandezul întrebă, ce
avere a lăsat, Englezul, că oare fost-a asig-
urat, ear Românul, care știe cât e de
păcătoasă lumea asta, zice un „Dumnezeu
să-î erte!“

Ce folos aduce armata. Pentru și
contra. Franca cheltuiește anual 500 mi-
lioane. Toate statele din Europa, la un loc,
cheltuiesc pentru întreținerea armatelor, pe
fiecare an: patru miliarde de lei!

Nimeni nu este, care să conteste fo-
lcasele armatei, în vederea unui războiu.
Astăzi însă când pacea se pare că este pe
mai mulți ani asigurată, mulți au început
să se întrebă: milioane, cari se cheltuiesc
pentru armată, n'ar pute să fie întrebuin-
țate, mai cu folos, în altă parte?

Un ziar francez, punînd această în-
trebare către cetitorii săi, a primit nume-

Căsătoria pentru zestre.

Trad. după H. Malot.

De

Sever Bocu.

I.

La piciorul înaltelor prăpăstii dela Fla-
manville, aproape în mijlocul străzii Dé-
route, totdeauna agitată de curenții mării
crescînde, se deschide micul port Dièlette,
care adăpostește corăbiile în pericol între
Granville și Cherbourg, și servește încă-
rărilor de granit și minerale de fer, — cele
mai de căpetenie producțiuni ale țării.

Cu toate că erau de calitate superi-
oară, aceste minerale n'au fost nici-odată
produse în cantitate mare, și astfel se ex-
plică, că această industrie, care teoreticeste
ar trebui se fie favorabilă, nu e în realitate
decît mediocră.

Numai pentru a-î găsi mijloacele de
a o dezvolta, inginerul Capel venise într-o
zi de vară să se stabilească în Dièlette îm-
preună cu femeia și cu fiica sa. Pe când
el își urma studiile sale, ele se scldau.

Fără îndoială locul era modest, dar
modestă era și averea inginerului, pe care
o perduse aci după mulți ani de încercare
șadronică și care nu putea oferi doamnelor
o baie la modă, o viață strălucitoare, dar
astisitoare. Vieța lor era dintre cele mai

simple, singura casă de închiriat era birtul
unde odăile erau văruite; prânzul și cina
la masă comună, ca beutură aveau cidrul,
drept cabine găurile din prăpastie, în loc
de casină termul mării adăpostit de coasta
dealului. Dar acestor locuri de întâlnire
doamna Capel și fiica ei preferau preum-
blările pe stîncă sau pe câmp; Susanei nu-
i plăcea societatea fetelor de lucrători, la
care se uita cu dispreț în timpul mesii, și
ale căror caractere înăbușiau tinăra ei
mândrie.

Apoi, ea voia să fie singură, es nimeni
să nu audă o vorbă din cele-ce vorbea ea
cu mămă sa.

— Vor rămănea oare ele la Dièlette?

Mare întrebare, asupra căreia reveniau
adese ori, și făcută pentru a le preocupa.
În Paris le merse foarte rău anii din urmă,
căci nici unul din proiectele egite în fiecare
zi din capul d-lui Capel neînțetat în lu-
crare, nu reușise; dar' care va fi vieța lor
la Dièlette, în acest mic sat perdat la mar-
ginea lumii?

Dacă speranțele domnului Capel s'ar
realiza și dacă socotelile lor ar fi bune, ar
putea ei găsi la un venit de 12 mii franci
pe an; fără îndoială era puțin, dacă se
comparau aceste 12 mii cu milioanele, de-
spre care auziseră adese-ori vorbindu-se și
pe care le așteptau dintr-o zi într'alta; dar
aceste milioane n'au fost decît un miragiu,
o știe de mult, pe când 12 mii franci e
lucru cu puțință. Și cu ele, doamna Capel

își regula cheltuelile: un puin mare și gras
costa un franc și 50; peștele era pe nimic;
tot așa de ieftine erau poamele și verde-
țurile, lor le plăcea foarte mult cidrul; de
haine frumoase nu aveau trebuință; vor
cheltui peste 3 mii de franci și vor econo-
miza 9, pe care li vor depune la o bancă,
după 10 ani vor avea 100 de mii și atunci
vieța lor va fi asigurată și nu se vor mai
lupta contra advocaților și contra oamenilor
de lege; vor avea o bătrîneță liniștită și
onorată. Ce e drept, zilele vor fi lungi, dar
satu e încântător, cu marea lui vecinic
schimbătoare, un timp minunat, și ca va-
rietate aveau furtunile. Din mobilele aduse
dela Paris puteau să-și aranjeze o locuință
bună; și dacă nu e o viață strălucitoare,
cum ar fi dorit-o, nu e nici miserie, de
care le era așa frică timpurile din urmă.

În acest tablou, în care ea era multu-
mită, era o umbră: cum se va putea mă-
rita Susana în această singurătate?

Dar ori-și cât ar fi fost de înfricoșă-
toare această întrebare, iubirea de mamă a
d-nei Capel îi găsia un răspuns. De sigur
nici un pețitor nu va veni la Susana în
acest sat, dar' Cherbourg-ul nu e departe
de Dièlette; vor merge la balurile prefec-
turii maritime, și acolo vor putea foarte
ușor întâlni un tiner locotenent de mariuă
să iubească pe Susana. Nu este ea destul
de frumoasă ca să placă, și nu e recuno-
scută de toată lumea, că oficerii de mariuă
sunt cei mai buni soți? Multă vreme ea
gîndea astfel, fără ca copila ei să-î contra-

zică. În acest timp dl Capel își urma stu-
diile și discuta propunerile ce i-se făcuse,
cu multă seriozitate, odată văzînd totul în
bine, altădată în rău, și în fiecare seară
după cină, plimbându-se cu soția și cu fi-
ca sa, le împărțeau speranțele s'au descura-
gierile ce i-se plimbau mereu prin cap. În
fine într-o seară eșind dela masă le spuse,
că pentru el e decis să rămînea aci; afa-
cerea e bunicecă, și dacă nu aduce avere,
ne asigură cel puțin liniștea la bătrînețe,
nu vrea însă să facă nimic fără a le consulta
și pe ele.

Toate acestea le spuse el suindu se
pe stîncă; ajunși pe platoul ei zăriră înain-
tea lor marea liniștită și înecată în auria
lumină a apusului, și în depărtare insulele
normande, care păreau învăluite în abur
întunecat: nici o suflare de vînt, nici un
nor pe cer; nici un șgomot pe valuri și pe
câmp decît acela al mării, care la o sută
metri dedesuptul lor și fără-ca s'o vadă
lovia cu un șgomot surd și regulat partea
de jos a stîncii.

— Trebuie să admitem, zise dl Capel,
că Dièlette nu-și va justifica tot anul nu-
mele său latin: *dies laeta*; toate serile nu
vor fi frumoase și dulci ca aceea ce o
avem acum; vor fi și zile nefericite, adică
întunecoase, grele reci și triste pe această
coastă, adese-ori bătută de furtuni mari,
nu voes: să vi-le impun înainte de a vă în-
treba, dacă veți pute să le suferiți atît tru-
pește cât și suferiți. Fiecare să-și cerce-
taze conștiința și fără slăbiciune sau ama-

Cel mai bun croiul

Insoțirea Căltunurilor din Arad

Strada-Bisericeii (Palatul Minorităților).

Singură în felul său ține în deposit numai fabricații proprii sau gătește la comandă

ghete pentru dame și bărbați,

cum și păpuși pentru băieți și fete,

apoi ghete, comane și alte soiuri de încălțăminte, eizme de juft, veritabil rusese, eizme pentru vânători, ghete de Stirla.

Cele mai elegante ghete de promenadă, de dans și de casă.

Toate acestea nu sunt lucruri de fabrică, dar sunt confecționate în propriile noastre ateliere, și mai ieftine și mai bune.

Comande din afară se execută prompt și cu prețuri foarte moderate.

Trimitem și la casă ghete de probă în ori-ce timp dorit.

Aparat elastic pentru călcaie, invenția lui Löderer, căpitan de honvezi reg. ung., aplicabil atât la ghete de dame, cât și la ghete pentru bărbați, se poate avea numai dela noi.

Mare magazin de creme și lakk-uri în diferite culori.

742 — 19

Prețuri ieftine de necrezut!

Numai articli de fabricație proprie!

Materie de calitate excelentă!

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este
MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nesticăcios preparat se pot văpsi în culoare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă. E nesticăcios și întrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 filer. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărul păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta culoare blondaurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlută 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei măgărești, îngrășării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmei etc.

Prețul: 50 filer.

698 — 50

SPIRT CONTRA REUMEI (spiritul „Mankós“)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în casuri de boale de: reumă, de cangrenă, amorțirea mușchilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de junghiuri, paralizii, amorțea de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboselele turiștilor, înainte și după ture mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior). S'a probat în casuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

OPURI și BROȘURI

Se recomandă

FOI PERIODICE

a executa următoarele:

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice •

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

atingătoare de această bransă

Tipografia „Tribuna Poporului“

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

PREȚ-CURRENTURI
în ori-ce limbă

NOTE

STATUTE • LIBELE

CIRCULARE

• Diferite tipărituri pentru bănci •

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectueșc prompt și consciincios.

CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

EDITURĂ PROPRIE